

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського**

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчально-виховної роботи

Ф.В. Музика

“_____” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИЦІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»

для аспірантів денної/заочної форм навчання

галузь знань 01 «Освіта»

спеціальність 014.11 «Середня освіта»(фізична культура)

Львів - 2020

Робоча навчальна програма «Сучасні тенденції у теорії та методиці фізичної культури» для аспірантів денної/заочної форм навчання. Галузь знань 01 «Освіта», спеціальність 014 «Середня освіта» (фізична культура).

Розробник: **Завидівська Н.Н.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики фізичної культури

Робоча навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури

Протокол від “ ____ ” 20 ____ року № ____

_____
(підпис)

Боднар І. Р.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ЛДУФК

Протокол від “ ____ ” 20 ____ року № ____

“ ____ ” 20 ____ року Голова _____

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни		
		денно/заочна форми навчання		
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 «Освіта»	Нормативна		
Кількість модулів – 7	Спеціальність 014 «Середня освіта» (фізична культура)	Рік підготовки:		
Загальна кількість годин – 270		1-2		
		Семестр		
		I	II	III
Кількість годин: аудиторні – 180 I семестр – 90 (залік) II семестр – 90 (захист проекту) III семестр – 90 (іспит) самостійна робота – 90		Лекції, год.		
		30	30	30
		Семінарські, год.		
		30	30	20
		Практичні, год.		
		–	–	10
	Для аспірантів денної форми навчання	Самостійна робота, год.		
		30	30	30
		Вид контролю:		
		залік	захист проекту	екзамен
Кількість годин: аудиторні – 30 I семестр – 12 (залік) II семестр – 12 (захист проекту) III семестр – 6 (іспит) самостійна робота – 240		Лекції, год.		
		8	6	4
		Семінарські, год.		
		4	6	2
		Практичні, год.		
		-	-	-
		Самостійна робота, год.		
		78	78	84
		Вид контролю:		
		залік	захист проекту	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Сучасні тенденції у теорії та методиці фізичної культури» є профілюючою інтегративною науковою і навчальною дисципліною у навчальному плані підготовки аспірантів (галузь знань 01 «Освіта», спеціальність 014 «Середня освіта» (фізична культура)).

Метою викладання дисципліни «Сучасні тенденції у теорії та методиці фізичної культури» поглиблення у аспірантів знань і умінь, необхідних для формування фізичної культури різних груп населення та успішної практичної діяльності з фізичного виховання. Одне з головних **завдань** дисципліни навчити висококваліфікованого спеціаліста з фізичної культури інтегрувати знання, одержані в суміжних курсах і окремих методиках, знаходити шляхи реалізації міжпредметних зв'язків цих знань у науковій та педагогічній діяльності. Зміст предмета передбачає створення теоретичної бази, яка є основою для використання засобів фізичного виховання з метою гармонічного розвитку особистості, зміщення здоров'я і профілактики захворювань, самозатвердження і самопізнання, раціональної організації вільного часу. Вивчення всіх розділів курсу проходить через призму потреб науки та практики в сфері фізичного виховання і спорту, ознайомлення з передовим досвідом роботи провідних фахівців даної галузі.

В процесі вивчення дисципліни аспірант повинен **знати**:

- основні поняття теорії фізичного виховання;
- зміст завдання, мету та умови функціонування національної системи фізичного виховання;
- засоби фізичного виховання для збереження і зміщення здоров'я людини;
- чинники, що формують здоров'я і складові здорового способу життя;
- загальні основи навчання фізичних вправ і методику вдосконалення фізичних якостей;
- структуру, особливості підготовки і проведення занять з фізичної культури;
- значення міжпредметних зв'язків у процесі фізичного виховання;
- різні форми заняття фізичними вправами;
- основи системи організаційного та методичного управління педагогічним процесом.
- основні зовнішні ушкоджуючі чинники та їх характеристики;
- основні ризики для здоров'я при порушенні способу життя;
- основи профілактики захворювань;
- основи формування хореографічної культури школярів.

Аспіранти повинні **вміти:**

- творчо використовувати отримані знання з теорії і методики фізичної культури при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з врахуванням вікових і індивідуальних відмінностей школярів;
- вирішувати теоретичні та практичні проблемні завдання з використанням сучасних методів наукового пізнання;
  - оцінювати і аналізувати рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості;
  - планувати, організовувати і здійснювати роботу з фізичного виховання;
  - організовувати спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи зі школярами;
  - формувати в дітей систему знань і свідому потребу в систематичних заняттях фізичною культурою і спортом, та в здоровому способі життя;
- орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній літературі, здійснювати науково-дослідну роботу з проблем фізичного виховання школярів;
  - аргументовано пропагувати здоровий спосіб життя;
  - на домедичному етапі здійснити експрес-оцінювання функціонального стану основних систем організму.

Навчальна робота з курсу проводиться у формі лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи. Самостійна робота сприяє розкриттю потенційних можливостей аспірантів, формує інтерес до вивчення предмету, активізує мислення, стимулює потребу до більш глибоких знань програмного матеріалу. В процесі самостійної роботи аспіранти виконують завдання викладачу вигляді рефератів з окремих питань дисципліни, вирішення ситуаційних завдань, презентації проектів, виконання практичних завдань тощо.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин / 9 кредитів ECTS.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I СЕМЕСТР

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Вступ у ТiМФВ. Загальні основи ТiМФВ.

Лекція №1. Історичний аналіз розвитку ТiМФВ як наукової та навчальної дисципліни. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.

Предмет ТМФВ як науки і навчальної дисципліни. Джерела виникнення і розвитку ТiМФВ. Основні історичні етапи розвитку ТiМФВ та їх характеристика. Внесок українських педагогів в теорію ФВ (друга половина XIX - перша половина ХХ сторіччя). Система фізичного виховання (ФВ) як поняття теорії фізичного виховання. Система фізичного виховання як історично-обумовлений тип соціальної практики ФВ. Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні. Стратегія реформування системи ФВ в Україні.

Семінарське заняття №1

Лекція №2. Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.

Чинники, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби суспільства). Специфічність завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи. Сутність змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання. Взаємозв'язки між завданнями і принципами фізичного виховання, як складовими даного педагогічного процесу.

Семінарське заняття №2

Лекція №3 Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.

Засоби фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу. Аналіз підходів до класифікації засобів фізичного виховання, та ознак цих класифікацій. Методи фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу. Аналіз підходів до класифікації методів фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій.

Семінарське заняття №3

Змістовий модуль 2. Основи фізичного виховання як педагогічного процесу

Лекція №4. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.

Знання як компонент фізкультурної освіти. Систематизація фізкультурних знань. Чинники, що впливають на формування фізкультурних знань. Аналіз зв'язку між рівнями засвоєння рухових дій та процесом їх навчання. Особливості методики навчання руховим діям різної координаційної складності. Підходи до вибору методики навчання руховим діям осіб різного віку.

Семінарське заняття №4

Лекція №5. Прогнозування занять та контроль у фізичному вихованні.

Алгоритм програмування занять фізичними вправами. Визначення раціональних засобів і методів в ФВ заняттях фізичними вправами. Визначення раціонального рухового режиму. Контроль у фізичному вихованні. Корекція програм занять.

Семінарське заняття №5

Лекція №6. Організація навчальної діяльності у процесі фізичного виховання.

Педагогічні відносини та їх значення у процесі фізичного виховання учнів шкільного віку. Особистісно-діяльнісний підхід до організації навчального процесу. Зовнішня структура навчальної діяльності

Семінарське заняття №6

Лекція №7. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.

Значення фізичних вправ у процесі формування особистості. Особливості виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку. Особливості виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку. Особливості виховання естетичних смаків у процесі фізичного виховання осіб різного віку.

Семінарське заняття №7

Модуль 2

Змістовий модуль 1. Основи процесу навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей

Лекція №8. Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання та вдосконалення рухових дій

Характеристика рухових навичок. Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання. Способи вдосконалення рухових дій. Особливості методики розвитку фізичних якостей.

Семінарське заняття №8

Лекція №9. Характеристика швидкісно-силових здібностей та методика їх розвитку.

Методики розвитку максимальної сили. Методики розвитку швидкісної сили. Методика розвитку вибухової сили. Попередження травм під час силового тренування. Контроль за рівнем розвитку сили.

Загальна характеристика швидкості як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють прояви швидкості. Основи методики розвитку швидкості. Контроль за рівнем розвитку швидкості.

Семінарське заняття №9

Лекція №10. Характеристика витривалості та методика розвитку.

Загальна характеристика витривалості як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють витривалість людини. Основи методики розвитку витривалості. Контроль за рівнем розвитку витривалості.

Семінарське заняття №10

Лекція №11. Характеристика гнучкості та методика розвитку.

Загальна характеристика гнучкості як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють прояви гнучкості. Основи методики розвитку гнучкості.

Семінарське заняття №11

Лекція №12. Характеристика координаційних здібностей та методика розвитку.

Загальна характеристика спритності як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють прояви спритності. Основи методики розвитку спритності. Методичні помилки під час розвитку координаційних здібностей. Контроль за розвитком спритності.

Семінарське заняття №12

Модуль 3

Змістовий модуль 1. Форми організації занять у ФВ. Управління процесом ФВ.

Лекція №13. Методологічні особливості проведення уроку фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах.

Організація діяльності учнів на уроці. Дозування навантаження. Щільність уроку як умова досягнення необхідного навантаження. Оцінка діяльності учнів на уроці. Педагогічна оцінка (аналіз) уроку фізичної культури як спосіб підвищення його ефективності. Правове та нормативне забезпечення фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Семінарське заняття №13

Лекція №14. Учитель фізичної культури – організатор здорового способу життя.

Педагогічні функції, уміння та техніка вчителя. Просвітницька діяльність у системі фізичного виховання школярів. Створення матеріальної бази та боротьба проти травматизму в школі. Роль педагогічного колективу у розв'язанні завдань фізичного виховання учнів.

Семінарське заняття №14

Лекція №15. Підготовка учнів до самостійних занять фізичними вправами. Фізичне виховання учнів поза школою.

Виховання інтересу до занять. Озброєння школярів знаннями, формування переконань. Вироблення вмінь і навичок працювати самостійно. Залучення учнів до самостійних занять. Фізичне виховання учнів поза школою.

Семінарське заняття №15

ІІ СЕМЕСТР

Модуль 4

Змістовий модуль 1. Організація фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах сучасності

Лекція №16. Соціально-біологічні основи фізичної культури

Організм як єдина саморозвиваюча і саморегулююча система. Основні анатомо-морфологічні поняття. Опорно-руховий апарат. Кров. Кровоносна система. Дихальна система. Нервова система. Ендокринна та сенсорна системи. Функціональні зміни в організмі при фізичних навантаженнях. Зовнішнє середовище. Природні та соціально-екологічні фактори та їх вплив на організм.

Семінарське заняття №16

Лекція №17. Індивідуальний вибір видів спорту або системи фізичних вправ

Визначення поняття «спорт». Види сучасного спорту. Студентський спорт. Студентські спортивні змагання.

Семінарське заняття №17

Лекція №18. Основи здорового способу життя студентів. Фізична культура в забезпеченні здоров'я

Здоров'я людини як цінність. Компоненти здоров'я. Фактори, що визначають здоров'я. Здоровий спосіб життя і його складові. Фізичне самовиховання і самовдосконалення - необхідна умова здорового способу життя.

Семінарське заняття №18

Лекція №19. Психофізіологічні основи навчальної та інтелектуальної діяльності. Засоби фізичної культури в регулюванні працездатності

Психофізіологічні характеристики інтелектуальної діяльності. Працездатність та вплив на неї різних факторів. Засоби фізичної культури в забезпеченні працездатності студента.

Семінарське заняття №19

Лекція №20. Основи методики самостійних занять фізичними вправами

Мотивація і цілеспрямованість самостійних занять. Форми самостійних занять. Вибір видів спорту або систем фізичних вправ. Особливості самостійних занять обраним видом спорту. Особливості самостійних занять жінок.

Семінарське заняття №20

Лекція №21. Загальна фізична і спеціальна підготовка. Організаційні основи занять фізичними вправами.

Фізична підготовка (ФП). Загальна фізична підготовка (ЗФП). Спеціальна фізична підготовка (СФП). Спортивна підготовка (СП). Спортивне тренування. Технічна, тактична і психічна підготовка. Ефективність тренувального процесу: тренованість, підготовленість, спортивна форма. Засоби та форми занять фізичними вправами. Організація і структура окремого тренувального заняття. Фізичні навантаження і їх дозування.

Семінарське заняття №21

Лекція №22. Методологічні основи активізації навчального процесу.

Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Методи та форми активізації навчального процесу. Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти.

Семінарське заняття №22

Лекція №23. Контроль та самоконтроль у процесі занять фізичними вправами

Діагностика стану організму. Лікарський контроль. Педагогічний контроль. Самоконтроль. Корекція змісту занять на основі проведеного самоконтролю. Підходи до визначення рівня рухової активності людини. Модель оцінювання рухової активності школярів.

Семінарське заняття №23.

Лекція №24. Управління процесом фізичного виховання

Передумови управління у фізичному вихованні. Функції менеджменту у фізичному вихованні. Структура управління фізичним вихованням. Цілі та стратегія управління процесом фізичного виховання дорослих. Моделювання фізичному вихованні. Прогнозування у фізичному вихованні. Програмування занять у фізичному вихованні.

Семінарське заняття №24

Модуль 5

Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції фізичного самовдосконалення різних груп населення засобами фізичної культури

Лекція №25. Професійно-прикладна фізична підготовка

Історична довідка щодо використання фізичних вправ для підвищення продуктивності праці. Особиста і соціально-економічна необхідність покращення фізичного здоров'я населення для підвищення продуктивності праці. Ціль і завдання ППФП. Місце ППФП в системі фізичного виховання. Основні фактори ППФП. Додаткові фактори ППФП. Засоби ППФП. Організація і форми ППФП у вищих навчальних закладах. Контроль за ППФП. Фактори, що визначають зміст ППФП студентів різних спеціальностей. Значення професіограм.

Семінарське заняття №№25

Лекція №26. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні

Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності аеробного характеру. Фітнес-програми, засновані на оздоровчих видах гімнастики. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності силової спрямованості. Фітнес-програми, засновані на поєднанні оздоровчих видів гімнастики і занять силової спрямованості. Аквафітнес.

Семінарське заняття №26.

Лекція №27. Фізична культура в професійній діяльності

Виробнича фізична культура (ВФК), ціль, завдання. Методичні основи ВФК. Formи, методи, засоби ВФК. ВФК в робочий час. ВФК у вільний час. Додаткові засоби підвищення працездатності. Профілактика професійних захворювань, травматизму. Вплив індивідуальних особливостей, кліматичних умов на вибір засобів ВФК. Роль керівника в організації колективних занять фізичними вправами у трудовому колективі.

Семінарське заняття №27

Лекція №28. Навантаження та відпочинок у процесі занять фізичними вправами

Загальна характеристика фізичного навантаження. Внутрішня та зовнішня сторони фізичного навантаження. Регулювання фізичного навантаження. Відпочинок, як чинник оптимізації тренувальних впливів.

Семінарське заняття №28

Лекція №29. Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні

Види формування адаптаційних реакцій організму людини. Основні властивості адаптації, що лежать в основі управління фізичним вихованням. Стадії формування адаптаційних реакцій організму людини. Характеристика явищ переадаптації та деадаптації.

Семінарське заняття №29

Лекція №30. Дидактичні основи підготовки кадрів у галузі освіти (фізична культура).

Концепція підготовки кадрів. Дидактичні основи педагогічного процесу. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів.

Семінарське заняття №30.

ІІІ СЕМЕСТР

Модуль 6

Змістовий модуль 1. Методика фізичноговиховання різних груп населення (дітей дошкільного віку, школярів, студентів, дорослих)

Лекція №31. Фізичне виховання дітей першого та другого років життя.

Фізичне виховання дітей до 3 місяців та віком від 3 до 4 місяців. Фізичне виховання дітей віком від 4 до 6 місяців та віком від 4 до 6 місяців. Фізичне виховання дітей віком від 6 до 9 місяців та віком від 9 до 12 місяців. Фізичне виховання дітей другого року життя.

Семінарське заняття №31

Лекція №32. Фізичне виховання дітей дошкільного віку

Мета та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Фактори, що впливають на стан здоров'я дитини, засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку. Правове та нормативне забезпечення фізичного виховання дітей дошкільного віку. Вікові особливості дітей дошкільного віку.

Лекція №33. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей шкільного віку

Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей середньогошкільного віку. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей старшого шкільного віку. Організації, діяльність яких спрямована на фізичне виховання дітей. Формування знань у процесі фізичного виховання, виховання звички до занять фізичною культурою.

Семінарське заняття №32

Лекція №34. Теоретико-методичні основи фізичного виховання студентів

Соціально-психологічний портрет студентської молоді. Місце ФВ в системі професійної освіти та виховання студентської молоді. Програмно-нормативне забезпечення ФВ студентів

ВНЗ III-ІУ рівнів акредитації. Стан та актуальні проблеми реформування ФВ студентів ВНЗ III-ІУ рівня акредитації.

Лекція №35. Теорія і методика фізичного виховання дорослих

Соціальні і біологічні передумови ФВ дорослого населення. Цілі і стратегія управління процесом ФВ дорослих. Мета і завдання ФВ дорослого населення. Основні напрями ФВ дорослого населення. Формування мотивації фізичної активності та фізкультурних знань у дорослого населення. Особливості методики фізичного виховання осіб I та II зрілого віку. Особливості методики фізичного виховання осіб похилого та старшого віку. Педагогічний контроль у фізичному вихованні дорослого населення.

Семінарське заняття №33

Лекція №36. Методологічні основи активізації процесу фізичного самовдосконалення різних груп населення

Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Методи та форми активізації навчального процесу. Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти.

Семінарське заняття №34

Змістовий модуль 2. Диференційоване фізичне виховання

Лекція №37. Підходи до диференційованого фізичного виховання

Зумовленість диференційованого фізичного виховання. Значення диференційованого фізичного виховання. Критерії поділу контингенту школярів на однорідні групи для диференціації навчального матеріалу програми: біологічні (стать, біологічний вік, функціональні показники у стані відносного спокою та під час дозованого навантаження, фізичний стан та ін.); особливості фізичного розвитку (довжина тіла, маса тіла, соматотип тощо); рівень фізичної підготовленості (рівень розвитку фізичних якостей, провідні та відстаючі фізичні якості); соматичне здоров'я; соціальні (гендер, сім'я, оточення, школа тощо); психологічні (типологічні особливості нервової системи, сприйняття мислення, характер, здібності та ін.).

Семінарське заняття №35

Лекція №38. Особливості фізичного виховання дітей різної статі і віку

Особливості соматичних характеристик чоловіків і жінок (анatomічні, конституційні, у будові і функціонуванні головного мозку). Фізіологічні статеві відмінності дівчат і хлопців (гормональні, серцево-судинної системи, дихальної системи). Особливості психофізіологічних характеристик чоловіків і жінок (моторики, сприйняття, рухливості нервових процесів, властивостей нервової системи). Менструальні фази як специфіка жіночого організму. Особливості фізичного виховання дівчат з урахуванням статевих моффункціональних відмінностей. Особливості методики фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку, обґрутовані віковим морффункціональним розвитком. Особливості методики фізичного виховання учнів середнього шкільного віку, обґрутовані віковим морффункціональним розвитком. Особливості методики фізичного виховання учнів старшого шкільного віку, обґрутовані віковим морффункціональним розвитком. Особливості формулювання цілі і завдань фізичного виховання школярів різних вікових груп. Контрольні якісні показники рівня фізичної культури школярів різних вікових груп. Вікова динаміка розвитку фізичних якостей.

Семінарське заняття №36

Лекція №39. Особливості фізичного виховання школярів різного фізичного розвитку і фізичної підготовленості

Природна динаміка розвитку фізичних якостей у школярів з різним рівнем біологічного віку. Відмінності фізичного виховання дітей різного біологічного віку. Особливості диференційованого фізичного виховання школярів залежно від соматичного типу конституції. Оцінювання рівня фізичної підготовленості школярів з урахуванням рівня фізичного розвитку. Диференційоване фізичне виховання з урахуванням рівня фізичної підготовленості.

Лекція №40. Диференційоване фізичне виховання з урахуванням гендерних детермінант і психологічних особливостей

Гендерна диференціація у фізичному вихованні дітей. Проблема гендеру у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді. Поведінкові фактори здоров'я дітей і підлітків: гендерні відмінності. Ставлення школярів до фізичного виховання з урахуванням гендерних особливостей. Критерії поділу на групи з урахуванням психологічних особливостей. Характеристика груп дітей з різними типами темпераменту. Особливості ФВ з урахуванням темпераменту. Педагогічні прийоми роботи і учнями зі «слабкою» і «сильною» нервовою системою. Педагогічні прийоми роботи з учнями з інертою і рухливою нервовою системою.

Змістовий модуль 3. Диференційоване фізичне виховання школярів різних медичних груп

Лекція №41. Інклузивна освіта. Навчання і виховання дітей в умовах інклузії

Актуальність проблеми інклузивної освіти. Зміст понять інклузія, інтеграція, сегрегація, інклузивна освіта, інтегративне фізичне виховання. Діти з особливими (освітніми) потребами. Компоненти інклузивної освіти. Складові моделі інклузивної освіти. Передумови успішної розбудови інклузивного середовища. Позитивні сторони інклузивних процесів. Історія спеціальної освіти й інклузії. Інтегроване та інклузивне навчання в Італії. Рівноправність у здобутті освіти (досвід Австрії). Психолого-медико-соціальні центри (досвід Бельгії). Освітня реформа (досвід Голландії). Шведська модель інклузивної освіти. Варіативність психолого-педагогічного супроводу (досвід Німеччини).

Семінарське заняття №37

Лекція №42. Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів I-III груп здоров'я

Мета і завдання ФВ. Умови ефективної реалізації концепції інтегративного ФВ. Принципи інтегративного ФВ. Тривекторність інтегративного ФВ. Індивідуалізація. Збільшення психоемоційної опірності (антигіперстрес). Принцип гармонізації дихання. Принцип раціоналізації постави. Принцип збереження зору. Напрями інтегративного фізичного виховання в загальноосвітніх школах. Формування медичних груп. Авторський спосіб комплектування підгруп школярів.

Семінарське заняття №38

Лекція №43. Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп

Порівняльна характеристика показників фізичного розвитку представників різних медичних груп. Порівняльна характеристика показників психофізичного розвитку представників різних медичних груп. Порівняльна характеристика показників рухової

активності представників різних медичних груп. Порівняльна характеристика показників ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп.

Семінарське заняття №39

Лекція №44.Інтегративні уроки фізичної культури зі школярами різних медичних груп

Відмінності побудови й методики інтегративних уроків з фізичного виховання для школярів різних медичних груп. Моторна щільність уроку в СМГ. Дозування фізичного навантаження. Періоди фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

Практичні заняття №1-10

Лекція №45. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях

Особливості методики фізичного виховання учнів із захворюваннями серцево-судинної та дихальної системи. Методика занять з учнями спеціальної медичної групи, які мають захворювання органів травлення, порушення обміну речовин, нервово-психічні захворювання. Особливості методики занять із фізичного виховання з учнями, які мають порушення опорно-рухового апарату.

Семінарське заняття №40

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

I семестр

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	ДЕННА ФОРМА			
	Усього	У тому числі		
		лекції	семінари	CPC
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Вступ у ТiМФВ. Загальні основи ТМФВ				
Тема 1. Історичний аналіз розвитку ТМФВ як наукової та навчальної дисципліни. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.	6	2	2	2
Тема 2. Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.	6	2	2	2
Тема 3. Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.	6	2	2	2
Змістовий модуль 2. Основи фізичного виховання як педагогічного процесу				
Тема 4. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.	6	2	2	2
Тема 5. Прогнозування заняття та контроль у фізичному вихованні.	6	2	2	2
Тема 6. Організація навчальної діяльності у процесі фізичного виховання.	6	2	2	2
Тема 7. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.	6	2	2	2
Підсумковий контроль засвоєння модуля				
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 1	42	14	14	14
Модуль 2				
Змістовий модуль 1. Основи процесу навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей				
Тема 8. Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання та вдосконалення рухових дій.	6	2	2	2
Тема 9. Характеристика швидкісно-силових здібностей та методика їх розвитку.	6	2	2	2
Тема 10. Характеристика витривалості та методика розвитку.	6	2	2	2
Тема 11. Характеристика гнучкості та методика розвитку.	6	2	2	2
Тема 12. Характеристика координаційних здібностей та методика розвитку.	6	2	2	2
Підсумковий контроль засвоєння модуля				
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 2	30	10	10	10
Модуль 3				
Змістовий модуль 1. Форми організації заняття у ФВ. Управління процесом ФВ.				
Тема 13. Методологічні особливості проведення уроку фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах.	6	2	2	2
Тема 14. Учитель фізичної культури – організатор здорового способу життя.	6	2	2	2
Тема 15. Підготовка учнів до самостійних занять фізичними вправами. Фізичне виховання учнів поза школою.	6	2	2	2
Підсумковий контроль				
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 3	18	6	6	6
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	30	30	30

Форма контролю – залік (I семестр)

ІІ семестр

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН				
	ДЕННА ФОРМА				
	Усього	У тому числі			
		лекції	сем	пр.	CPC
1	2	3	4	5	6
Модуль 4					
Змістовий модуль 1. Організація фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах сучасності					
Тема 16. Соціально-біологічні основи фізичної культури	6	2	2		2
Тема 17. Індивідуальний вибір видів спорту або системи фізичних вправ	6	2	2		2
Тема 18. Основи здорового способу життя студентів. Фізична культура в забезпеченні здоров'я	6	2	2		2
Тема 19. Психофізіологічні основи навчальної та інтелектуальної діяльності. Засоби фізичної культури в регулюванні працездатності	6	2	2		2
Тема 20. Основи методики самостійних занять фізичними вправами	6	2	2		2
Тема 21. Загальна фізична і спеціальна підготовка. Організаційні основи заняття фізичними вправами.	6	2	2		2
Тема 22. Методологічні основи активізації навчального процесу	6	2	2		2
Тема 23. Контроль і самоконтроль у процесі заняття фізичними вправами	6	2	2		2
Тема 24. Управління процесом фізичного виховання	6	2	2		2
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 4	54	18	18		18
Модуль 5					
Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції фізичного самовдосконалення різних груп населення засобами фізичної культури					
Тема 25. Професійно-прикладна фізична підготовка	6	2	2		2
Тема 26. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні	6	2	2		2
Тема 27. Фізична культура в професійній діяльності	6	2	2		2
Тема 28. Навантаження та відпочинок у процесі заняття фізичними вправами	6	2	2		2
Тема 29. Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні	6	2	2		2
Тема 30. Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти	6	2	2		2
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 5	36	12	12		12
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	30	30		30

Форма контролю – захист проекту (ІІ семестр)

ІІІ семестр

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН				
	ДЕННА ФОРМА				
	Усього	У тому числі			
		лекції	сем	пр	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 6					
Змістовий модуль 1. Методика фізичноговиховання різних груп населення (дітей дошкільного віку, школярів, студентів, дорослих)					
Тема 31. Фізичне виховання дітей першого та другого років життя	6	2	2		2
Тема 32. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	4	2			2
Тема 33. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей шкільного віку	6	2	2		2
Тема 34. Теоретико-методичні основи фізичного виховання студентів	4	2			2
Тема 35. Теорія і методика фізичного виховання дорослих	6	2	2		2
Тема 36. Методологічні основи активізації процесу фізичного самовдосконалення різних груп населення	6	2	2		2
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
Змістовий модуль 2. Диференційоване фізичне виховання					
Тема 37. Підходи до диференційованого фізичного виховання.	6	2	2		2
Тема 38. Особливості фізичного виховання дітей різної статі і віку.	6	2	2		2
Тема 39. Особливості фізичного виховання школярів різного фізичного розвитку і фізичної підготовленості	4	2			2
Тема 40. Диференційоване фізичне виховання з урахуванням гендерних детермінант і психологічних особливостей	4	2			2
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
Змістовий модуль 3. Диференційоване фізичне виховання школярів різних медичних груп					
Тема 41. Інклузивна освіта. Навчання і виховання дітей в умовах інклузії	6	2	2		2
Тема 42. Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів І-ІІІ груп здоров'я	6	2	2		2
Тема 43. Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп	6	2	2		2
Тема 44. Інтегративні уроки фізичної культури зі школярами різних медичних груп	14	2		10	2
Тема 45. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях	6	2	2		2
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН					
90 30 20 10 30					

Форма контролю – екзамен (ІІІ семестр)

Заочна форма навчання

I семестр

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	ЗАОЧНА ФОРМА			
	Усього	У тому числі		
		лекції	семінари	CPC
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Вступ у ТіМФВ. Загальні основи ТМФВ				
Тема 1. Історичний аналіз розвитку ТМФВ як наукової та навчальної дисципліни. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.	8			8
Тема 2. Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.	2	2		
Тема 3. Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.	2		2	
Змістовий модуль 2. Основи фізичного виховання як педагогічного процесу				
Тема 4. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.	10			10
Тема 5. Прогнозування заняття та контроль у фізичному вихованні.	8			8
Тема 6. Організація навчальної діяльності у процесі фізичного виховання.	2	2		
Тема 7. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.	2		2	
Підсумковий контроль засвоєння модуля				
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 1	34	4	4	26
Модуль 2				
Змістовий модуль 1. Основи процесу навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей				
Тема 8. Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання та удосконалення рухових дій.	2	2		
Тема 9. Характеристика швидкісно-силових здібностей та методика їх розвитку.	8			8
Тема 10. Характеристика витривалості та методика розвитку.	8			8
Тема 11. Характеристика гнучкості та методика розвитку.	8			8
Тема 12. Характеристика координаційних здібностей та методика розвитку.	8			8
Підсумковий контроль засвоєння модуля				
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 2	34	2	-	32
Модуль 3				
Змістовий модуль 1. Форми організації заняття у ФВ. Управління процесом ФВ.				
Тема 13. Методологічні особливості проведення уроку фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах.	10			10
Тема 14. Учитель фізичної культури – організатор здорового способу життя.	2	2		
Тема 15. Підготовка учнів до самостійних занятт фізичними вправами. Фізичне виховання учнів поза школою.	10			10
Підсумковий контроль				
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 3	22	2	-	20
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	8	4	78

Форма контролю – залік (I семестр)

ІІ семестр

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН				
	ЗАОЧНА ФОРМА				
	Усього	У тому числі			
		лекції	сем	пр.	CPC
1	2	3	4	5	6
Модуль 4					
Змістовий модуль 1. Організація фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах сучасності					
Тема 16. Соціально-біологічні основи фізичної культури	2	2			
Тема 17. Індивідуальний вибір видів спорту або системи фізичних вправ	2		2		
Тема 18. Основи здорового способу життя студентів. Фізична культура в забезпеченні здоров'я	8				8
Тема 19. Психофізіологічні основи навчальної та інтелектуальної діяльності. Засоби фізичної культури в регулюванні працездатності	2	2			
Тема 20. Основи методики самостійних занять фізичними вправами	8				8
Тема 21. Загальна фізична і спеціальна підготовка. Організаційні основи заняття фізичними вправами.	8				8
Тема 22. Методологічні основи активізації навчального процесу	2		2		
Тема 23. Контроль і самоконтроль у процесі заняття фізичними вправами	10				10
Тема 24. Управління процесом фізичного виховання	8				8
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 4	50	4	4		42
Модуль 5					
Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції фізичного самовдосконалення різних груп населення засобами фізичної культури					
Тема 25. Професійно-прикладна фізична підготовка	10				10
Тема 26. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні	8				8
Тема 27. Фізична культура в професійній діяльності	2	2			
Тема 28. Навантаження та відпочинок у процесі заняття фізичними вправами	10				10
Тема 29. Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні	2		2		
Тема 30. Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти	8				8
Підсумковий контроль засвоєння модуля					
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 5	40	2		2	36
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	6		6	78

Форма контролю – захист проекту (ІІ семестр)

ІІІ семестр

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН				
	ДЕННА ФОРМА				
	Усього	У тому числі			
		лекції	сем	пр	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 6					
Змістовий модуль 1. Методика фізичноговиховання різних груп населення (дітей дошкільного віку, школярів, студентів, дорослих)					
Тема 31. Фізичне виховання дітей першого та другого років життя	7				7
Тема 32. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	7				7
Тема 33. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей шкільного віку	7				7
Тема 34. Теоретико-методичні основи фізичного виховання студентів	7				7
Тема 35. Теорія і методика фізичного виховання дорослих	7				7
Тема 36. Методологічні основи активізації процесу фізичного самовдосконалення різних груп населення	2	2			
Підсумковий контроль засвоєння модуля	37	2			35
Змістовий модуль 2. Диференційованефізичне виховання					
Тема 37. Підходи до диференційованого фізичного виховання.	7				7
Тема 38. Особливості фізичного виховання дітей різної статі і віку.	7				7
Тема 39. Особливості фізичного виховання школярів різного фізичного розвитку і фізичної підготовленості	7				7
Тема 40. Диференційоване фізичне виховання з урахуванням гендерних детермінант і психологічних особливостей	7				7
Підсумковий контроль засвоєння модуля	28				28
Змістовий модуль 3. Диференційоване фізичне виховання школярів різних медичних груп					
Тема 41. Інклузивна освіта. Навчання і виховання дітей в умовах інклузії	2	2			
Тема 42. Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів І-ІІІ груп здоров'я	7				7
Тема 43. Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп	2		2		
Тема 44. Інтегративні уроки фізичної культури зі школярами різних медичних груп	7				7
Тема 45. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях	7				7
Підсумковий контроль засвоєння модуля	25	2	2		21
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	4	2		84

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денна	заочна
I семестр			
1	Історичний аналіз розвитку ТІМФВ як наукової та навчальної дисципліни. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні	2	
2	Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз суттєвого змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання	2	
3	Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні	2	2
4	Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок	2	
5	Прогнозування занять та контроль у фізичному вихованні	2	
6	Організація навчальної діяльності у процесі фізичного виховання	2	
7	Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання	2	2
8	Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання та удосконалення рухових дій	2	
9	Характеристика швидкісно-силових здібностей та методика їх розвитку	2	
10	Характеристика витривалості та методика розвитку	2	
11	Характеристика гнучкості та методика розвитку	2	
12	Характеристика координаційних здібностей та методика розвитку	2	
13	Методологічні особливості проведення уроку фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах	2	
14	Учитель фізичної культури – організатор здорового способу життя.	2	
15	Підготовка учнів до самостійних занять фізичними вправами. Фізичне виховання учнів поза школою	2	
II семестр			
16	Соціально-біологічні основи фізичної культури	2	
17	Індивідуальний вибір видів спорту або системи фізичних вправ	2	2
18	Основи здорового способу життя студентів. ФК в забезпеченні здоров'я	2	
19	Психофізіологічні основи навчальної та інтелектуальної діяльності. Засоби фізичної культури в регулюванні працездатності	2	
20	Основи методики самостійних занять фізичними вправами	2	
21	Загальна фізична і спеціальна підготовка. Організаційні основи занять фізичними вправами	2	
22	Методологічні основи активізації навчального процесу	2	2
23	Контроль та самоконтроль у процесі занять фізичними вправами	2	
24	Управління процесом фізичного виховання.	2	
25	Професійно-прикладна фізична підготовка	2	
26	Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні	2	
27	Фізична культура в професійній діяльності	2	
28	Навантаження та відпочинок у процесі занять фізичними вправами	2	
29	Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні	2	2
30	Дидактичні основи підготовки кадрів у галузі освіти (фізична культура)	2	
III семестр			
31	Фізичне виховання дітей першого та другого років життя	2	
32	Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей шкільного віку	2	
33	Теорія і методика фізичного виховання дорослих	2	
34	Методологічні основи активізації процесу фізичного самовдосконалення різних груп населення	2	
35	Підходи до диференційованого фізичного виховання	2	
36	Особливості фізичного виховання дітей різної статі і віку	2	
37	Інклузивна освіта. Навчання і виховання дітей в умовах інклузії	2	
38	Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів І-ІІІ груп здоров'я	2	
39	Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп	2	2
40	Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях	2	

Плани семінарських занять

І СЕМЕСТР

Семінарське заняття №1. Історичний аналіз розвитку ТМФВ як наукової та навчальної дисципліни. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні

1. Предмет ТМФВ як науки і навчальної дисципліни.
2. Джерела виникнення і розвитку ТМФВ.
3. Основні історичні етапи розвитку ТМФВ та їх характеристика.
4. Внесок українських педагогів в теорію ФВ (друга половина XIX - перша половина ХХ сторіччя).
5. Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання.
6. Система фізичного виховання як історично-обумовлений тип соціальної практики ФВ.
7. Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні.
8. Стратегія реформування системи ФВ в Україні.

Семінарське заняття №2. Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання

1. Чинники, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби суспільства).
2. Специфічність завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи.
3. Сутність змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.
4. Взаємозв'язки між завданнями і принципами фізичного виховання, як складовими даного педагогічного процесу.

Семінарське заняття №3. Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні

1. Засоби фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу.
2. Аналіз підходів до класифікації засобів фізичного виховання, та ознак цих класифікацій.
3. Методи фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу.
4. Аналіз підходів до класифікації методів фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій.

Семінарське заняття №4. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок

1. Знання як компонент фізкультурної освіти.
2. Систематизація фізкультурних знань.
3. Чинники, що впливають на формування фізкультурних знань.
4. Аналіз зв'язку між рівнями засвоєння рухових дій та процесом їх навчання.
5. Особливості методики навчання руховим діям різної координаційної складності.
6. Підходи до вибору методики навчання руховим діям осіб різного віку.

Семінарське заняття №5. Прогнозування занять та контроль у фізичному вихованні

1. Алгоритм програмування занять фізичними вправами.
2. Визначення раціональних засобів і методів в ФВ заняттях фізичними вправами. Визначення раціонального рухового режиму.
3. Контроль у фізичному вихованні.
4. Корекція програм занять.

Семінарське заняття №6. Організація навчальної діяльності у процесі фізичного виховання

1. Педагогічні відносини та їх значення у процесі фізичного виховання учнів шкільного віку.
2. Особистісно-діяльнісний підхід до організації навчального процесу.
3. Зовнішня структура навчальної діяльності

Семінарське заняття №7. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання

1. Значення фізичних вправ у процесі формування особистості.
2. Особливості виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
3. Особливості виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
4. Особливості виховання естетичних смаків у процесі фізичного виховання осіб різного віку.

Семінарське заняття №8. Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання та вдосконалення рухових дій

1. Характеристика рухових навичок.
2. Рухові дії як предмет навчання.
3. Етапи навчання.
4. Способи вдосконалення рухових дій.
5. Особливості методики розвитку фізичних якостей.

Семінарське заняття №9. Характеристика швидкісно-силових здібностей та методика їх розвитку

1. Методики розвитку максимальної сили.
2. Методики розвитку швидкісної сили.
3. Методика розвитку вибухової сили.
4. Попередження травм під час силового тренування. Контроль за рівнем розвитку сили.
5. Загальна характеристика швидкості як фізичної якості людини.
6. Фактори, що зумовлюють прояви швидкості.
7. Основи методики розвитку швидкості.
8. Контроль за рівнем розвитку швидкості.

Семінарське заняття №10. Характеристика витривалості та методика розвитку

1. Загальна характеристика витривалості як фізичної якості людини.
2. Фактори, що зумовлюють витривалість людини.
3. Основи методики розвитку витривалості.
4. Контроль за рівнем розвитку витривалості.

Семінарське заняття №11. Характеристика гнучкості та методика розвитку

1. Загальна характеристика гнучкості як фізичної якості людини.
2. Фактори, що зумовлюють прояви гнучкості.
3. Основи методики розвитку гнучкості.

Семінарське заняття №12. Характеристика координаційних здібностей та методика розвитку

1. Загальна характеристика спритності як фізичної якості людини.
2. Фактори, що зумовлюють прояви спритності.
3. Основи методики розвитку спритності.
4. Методичні помилки під час розвитку координаційних здібностей.
5. Контроль за розвитком спритності.

Семінарське заняття №13. Методологічні особливості проведення уроку фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах

1. Організація діяльності учнів на уроці.
2. Дозування навантаження.
3. Щільність уроку як умова досягнення необхідного навантаження.
4. Оцінка діяльності учнів на уроці.
5. Педагогічна оцінка (аналіз) уроку фізичної культури як спосіб підвищення його ефективності.
6. Правове та нормативне забезпечення фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Семінарське заняття №14. Учитель фізичної культури – організатор здорового способу життя

1. Педагогічні функції, уміння та техніка вчителя.
2. Просвітницька діяльність у системі фізичного виховання школярів.
3. Створення матеріальної бази та боротьба проти травматизму в школі.
4. Роль педагогічного колективу у розв'язанні завдань фізичного виховання учнів.

Семінарське заняття №15. Підготовка учнів до самостійних занять фізичними вправами. Фізичне виховання учнів поза школою

1. Виховання інтересу до занять.
2. Озброєння школярів знаннями, формування переконань.
3. Вироблення вмінь і навичок працювати самостійно.
4. Залучення учнів до самостійних занять.
5. Фізичне виховання учнів поза школою.

ІІ СЕМЕСТР

Семінарське заняття №16. Соціально-біологічні основи фізичної культури

1. Організм як єдина саморозвиваюча і саморегулююча система
2. Основні анатомо-морфологічні поняття
3. Опорно-руховий апарат
4. Кров. Кровоносна система
5. Дихальна система

6. Нервова система
7. Ендокринна та сенсорна системи
8. Функціональні зміни в організмі при фізичних навантаженнях
9. Зовнішнє середовище. Природні та соціально-екологічні фактори та їх вплив на організм

Семінарське заняття №17. Індивідуальний вибір видів спорту або системи фізичних вправ

1. Визначення поняття «спорт».
2. Види сучасного спорту.
3. Студентський спорт.
4. Студентські спортивні змагання.

Семінарське заняття №18. Основи здорового способу життя студентів. Фізична культура в забезпеченні здоров'я

1. Здоров'я людини як цінність. Компоненти здоров'я
2. Фактори, що визначають здоров'я.
3. Здоровий спосіб життя і його складові.
4. Фізичне самовиховання і самовдосконалення - необхідна умова здорового способу життя.

Семінарське заняття №19. Психофізіологічні основи навчальної та інтелектуальної діяльності. Засоби фізичної культури в регулюванні працездатності

1. Психофізіологічні характеристики інтелектуальної діяльності
2. Працездатність та вплив на неї різних факторів.
3. Засоби фізичної культури в забезпеченні працездатності студента.

Семінарське заняття №20. Основи методики самостійних занять фізичними вправами

1. Мотивація і цілеспрямованість самостійних занять
2. Форми самостійних занять.
3. Вибір видів спорту або систем фізичних вправ.
4. Особливості самостійних занять обраним видом спорту.
5. Особливості самостійних занять жінок.

Семінарське заняття №21. Загальна фізична і спеціальна підготовка. Організаційні основи занять фізичними вправами

1. Фізична підготовка (ФП). Загальна фізична підготовка (ЗФП).
2. Спеціальна фізична підготовка (СФП).
3. Спортивна підготовка (СП). Спортивне тренування.
4. Технічна, тактична і психічна підготовка.
5. Ефективність тренувального процесу: тренованість, підготовленість, спортивна форма.
6. Засоби та форми занять фізичними вправами.
7. Організація і структура окремого тренувального заняття
8. Фізичні навантаження і їх дозування.

Семінарське заняття №22. Методологічні основи активізації навчального процесу

1. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання.
2. Методи та форми активізації навчального процесу.

3. Організація проблемного навчання.
4. Дистанційна система освіти.

Семінарське заняття №23. Контроль і самоконтроль у процесі занять фізичними вправами

1. Діагностика стану організму.
2. Лікарський контроль.
3. Педагогічний контроль.
4. Самоконтроль.
5. Корекція змісту занять на основі проведеного самоконтролю.
6. Підходи до визначення рівня рухової активності людини.
7. Модель оцінювання рухової активності школярів.

Семінарське заняття №24. Управління процесом фізичного виховання

1. Передумови управління у фізичному вихованні
2. Функції менеджменту у фізичному вихованні
3. Структура управління фізичним вихованням
4. Цілі та стратегія управління процесом фізичного виховання дорослих
5. Моделювання фізичному вихованні
6. Прогнозування у фізичному вихованні
7. Програмування занять у фізичному вихованні

Семінарське заняття №25. Професійно-прикладна фізична підготовка

1. Історична довідка щодо використання фізичних вправ для підвищення продуктивності праці.
2. Особиста і соціально-економічна необхідність покращення фізичного здоров'я населення для підвищення продуктивності праці.
3. Ціль і завдання ППФП.
4. Місце ППФП в системі фізичного виховання.
5. Основні фактори ППФП.
6. Додаткові фактори ППФП.
7. Засоби ППФП.
8. Організація і форми ППФП у вищих навчальних закладах.
9. Контроль за ППФП.
10. Фактори, що визначають зміст ППФП студентів різних спеціальностей.
11. Значення професіограм.

Семінарське заняття №26. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні

1. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності аеробного характеру.
2. Фітнес-програми, засновані на оздоровчих видах гімнастики.
3. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності силової спрямованості.
4. Фітнес-програми, засновані на поєднанні оздоровчих видів гімнастики і занять силової спрямованості.
5. Аквафітнес.

Семінарське заняття №27. Фізична культура в професійній діяльності

1. Виробнича фізична культура (ВФК), ціль, завдання.
2. Методичні основи ВФК. Форми, методи, засоби ВФК.

3. ВФК в робочий час.
4. ВФК у вільний час.
5. Додаткові засоби підвищення працездатності.
6. Профілактика професійних захворювань, травматизму.
7. Вплив індивідуальних особливостей, кліматичних умов на вибір засобів ВФК.
8. Роль керівника в організації колективних занять фізичними вправами у трудовому колективі.

Семінарське заняття №28. Навантаження та відпочинок у процесі занять фізичними вправами

1. Загальна характеристика фізичного навантаження.
2. Внутрішня та зовнішня сторони фізичного навантаження.
3. Регулювання фізичного навантаження.
4. Відпочинок, як чинник оптимізації тренувальних впливів.

Семінарське заняття №29. Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні

1. Види формування адаптаційних реакцій організму людини.
2. Основні властивості адаптації, що лежать в основі управління фізичним вихованням.
3. Стадії формування адаптаційних реакцій організму людини.
4. Характеристика явищ переадаптації та деадаптації.

Семінарське заняття №30. Дидактичні основи підготовки кадрів у галузі освіти (фізична культура)

1. Концепція підготовки кадрів.
2. Дидактичні основи педагогічного процесу.
3. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів.

ІІІ СЕМЕСТР

Семінарське заняття №31. Фізичне виховання дітей першого та другого років життя

1. Фізичне виховання дітей до 3 місяців та віком від 3 до 4 місяців.
2. Фізичне виховання дітей віком від 4 до 6 місяців та віком від 4 до 6 місяців.
3. Фізичне виховання дітей віком від 6 до 9 місяців та віком від 9 до 12 місяців.
4. Фізичне виховання дітей другого року життя.

Семінарське заняття №32. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей шкільного віку

1. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.
2. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей середньогошкільного віку.
3. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей старшого шкільного віку.
4. Організації, діяльність яких спрямована на фізичне виховання дітей.
5. Формування знань у процесі фізичного виховання, виховання звички до занять фізичною культурою.

Семінарське заняття №33. Теорія і методика фізичного виховання дорослих

1. Соціальні і біологічні передумови ФВ дорослого населення.

2. Цілі і стратегія управління процесом ФВ дорослих.
3. Мета і завдання ФВ дорослого населення.
4. Основні напрями ФВ дорослого населення.
5. Формування мотивації фізичної активності та фізкультурних знань у дорослого населення.
6. Особливості методики фізичного виховання осіб I та II зрілого віку.
7. Особливості методики фізичного виховання осіб похилого та старшого віку. Педагогічний контроль у фізичному вихованні дорослого населення.

Семінарське заняття №34. Методологічні основи активізації процесу фізичного самовдосконалення різних груп населення

1. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання.
2. Методи та форми активізації навчального процесу.
3. Організація проблемного навчання.
4. Дистанційна система освіти.

Семінарське заняття №35. Підходи до диференційованого фізичного виховання

1. Зумовленість диференційованого фізичного виховання
2. Значення диференційованого фізичного виховання
3. Критерії поділу контингенту школярів на однорідні групи для диференціації навчального матеріалу програми:
  - біологічні (стать, біологічний вік, функціональні показники у стані відносного спокою та під час дозованого навантаження, фізичний стан та ін.);
  - особливості фізичного розвитку (довжина тіла, маса тіла, соматотип тощо);
  - рівень фізичної підготовленості (рівень розвитку фізичних якостей, провідні та відстаючі фізичні якості);
  - соматичне здоров'я;
  - соціальні (гендер, сім'я, оточення, школа тощо);
  - психологічні (типологічні особливості нервової системи, сприйняття мислення, характер, здібності та ін.).

Семінарське заняття №36. Особливості фізичного виховання дітей різної статі і віку

1. Особливості соматичних характеристик чоловіків і жінок.
2. Фізіологічні статеві відмінності дівчат і хлопців.
3. Особливості психофізіологічних характеристик чоловіків і жінок
4. Особливості фізичного виховання дівчат з урахуванням статевих монофункциональних відмінностей.
5. Особливості методики фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку, обґрунтовані віковим мормофункциональним розвитком.
6. Особливості методики фізичного виховання учнів середнього шкільного віку, обґрунтовані віковим мормофункциональним розвитком
7. Особливості методики фізичного виховання учнів старшого шкільного віку, обґрунтовані віковим мормофункциональним розвитком
8. Особливості формулювання цілі і завдань фізичного виховання школярів різних вікових груп.
9. Контрольні якісні показники рівня фізичної культури школярів різних вікових груп
10. Вікова динаміка розвитку фізичних якостей

Семінарське заняття №37. Інклюзивна освіта. Навчання і виховання дітей в умовах інклюзії

1. Актуальність проблеми інклузивної освіти.
2. Зміст понять інклузія, інтеграція, сегрегація, інклузивна освіта, інтегративне фізичне виховання.
3. Діти з особливими (освітніми) потребами.
4. Компоненти інклузивної освіти.
5. Складові моделі інклузивної освіти.
6. Передумови успішної розбудови інклузивного середовища. Позитивні сторони інклузивних процесів.
7. Історія спеціальної освіти й інклузії.
8. Інтегроване та інклузивне навчання в Італії.
9. Рівноправність у здобутті освіти (досвід Австрії).
10. Психологомедико-соціальні центри (досвід Бельгії).
11. Освітня реформа (досвід Голландії).
12. Шведська модель інклузивної освіти.
13. Варіативність психолого-педагогічного супроводу (досвід Німеччини)

Семінарське заняття №38. Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання шолярів I-III груп здоров'я

1. Мета і завдання ФВ
2. Умови ефективної реалізації концепції інтегративного ФВ
3. Принципи інтегративного ФВ.
4. Тривекторність інтегративного ФВ.
5. Індивідуалізація.
6. Збільшення психоемоційної опірності (антигіперстрес).
7. Принцип гармонізації дихання.
8. Принцип раціоналізації постави.
9. Принцип збереження зору.
10. Напрями інтегративного фізичного виховання в загальноосвітніх школах.
11. Формування медичних груп.
12. Авторський спосіб комплектування підгруп шолярів

Семінарське заняття №39. Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп

1. Порівняльна характеристика показників фізичного розвитку представників різних медичних груп
2. Порівняльна характеристика показників психофізичного розвитку представників різних медичних груп
3. Порівняльна характеристика показників рухової активності представників різних медичних груп
4. Порівняльна характеристика показників ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп

Семінарське заняття №40. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях

1. Особливості методики фізичного виховання учнів із захворюваннями серцево-судинної та дихальної системи
2. Методика занять з учнями спеціальної медичної групи, які мають захворювання органів травлення, порушення обміну речовин, нервово-психічні захворювання
3. Особливості методики занять із фізичного виховання з учнями, які мають порушення опорно-рухового апарату

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ІІІ семестр		
1	Інтегративні уроки фізичної культури зі школярами різних медичних груп	10

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-----	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дenna	заочна
I семестр			
1	Історичний аналіз розвитку ТІМФВ як наукової та навчальної дисципліни. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.	2	8
2	Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.	2	
3	Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.	2	
4	Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.	2	10
5	Прогнозування занять та контроль у фізичному вихованні.	2	8
6	Організація навчальної діяльності у процесі фізичного виховання.	2	
7	Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.	2	
8	Рухові дії як предмет навчання. Етапи навчання та вдосконалення рухових дій.	2	
9	Характеристика швидкісно-силових здібностей та методика їх розвитку.	2	8
10	Характеристика витривалості та методика розвитку.	2	8
11	Характеристика гнучкості та методика розвитку.	2	8
12	Характеристика координаційних здібностей та методика розвитку	2	8
13	Методологічні особливості проведення уроку фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах.	2	10
14	Учитель фізичної культури – організатор здорового способу життя.	2	
15	Підготовка учнів до самостійних занять фізичними вправами. Фізичне виховання учнів поза школою.	2	10
ІІ семестр			
16	Соціально-біологічні основи фізичного самовдосконалення	2	
17	Фізіологічні механізми та закономірності вдосконалення окремих систем організму під впливом фізичних вправ	2	
18	Основи здорового способу життя студентів. Фізична культура в забезпечені здоров'я	2	8
19	Психофізіологічні основи навчальної та інтелектуальної діяльності. Засоби фізичної культури в регулюванні працездатності	2	

20	Основи методики самостійних занять фізичними вправами	2	8
21	Загальна фізична і спеціальна підготовка. Організаційні основи занять фізичними вправами.	2	8
22	Методологічні основи активізації навчального процесу	2	
23	Контроль і самоконтроль у процесі занять фізичними вправами	2	10
24	Управління процесом фізичного виховання	2	8
25	Професійно-прикладна фізична підготовка		10
26	Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні		8
27	Фізична культура в професійній діяльності		
28	Навантаження та відпочинок у процесі занять фізичними вправами		10
29	Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні	2	
30	Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти.	2	8

III семестр

31	Фізичне виховання дітей першого та другого років життя	2	7
32	Фізичне виховання дітей дошкільного віку	2	7
33	Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей шкільного віку	2	7
34	Теоретико-методичні основи фізичного виховання студентів	2	7
35	Теорія і методика фізичного виховання дорослих	2	7
36	Методологічні основи активізації процесу фізичного самовдосконалення різних груп населення	2	
37	Підходи до диференційованого фізичного виховання	2	7
38	Особливості фізичного виховання дітей різної статі і віку	2	7
39	Особливості фізичного виховання школярів різного фізичного розвитку і фізичної підготовленості	2	7
40	Диференційоване фізичне виховання з урахуванням гендерних детермінант і психологічних особливостей	2	7
41	Інклузивна освіта. Навчання і виховання дітей в умовах інклузії	2	
42	Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів І-ІІІ груп здоров'я	2	7
43	Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп	2	
44	Інтегративні уроки фізичної культури зі школярами різних медичних груп	2	7
45	Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях	2	7

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Семінарські.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

- 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.
- II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
- 1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

I семестр – залік, II семестр – захист проекту, III семестр – екзамен

I СЕМЕСТР – залікові питання

1. Предмет ТМФВ як науки і навчальної дисципліни.
2. Джерела виникнення і розвитку ТіМФВ.
3. Основні історичні етапи розвитку ТіМФВ та їх характеристика.
4. Внесок українських педагогів в теорію ФВ (друга половина XIX - перша половина ХХ сторіччя).
5. Система фізичного виховання (ФВ) як поняття теорії фізичного виховання.
6. Система фізичного виховання як історично-обумовлений тип соціальної практики ФВ.
7. Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні.
8. Стратегія реформування системи ФВ в Україні.
9. Чинники, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби суспільства).
10. Специфічність завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи.
11. Сутність змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.
12. Взаємозв'язки між завданнями і принципами фізичного виховання, як складовими даного педагогічного процесу.
13. Засоби фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу.
14. Аналіз підходів до класифікації засобів фізичного виховання, та ознак цих класифікацій.
15. Методи фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу.
16. Аналіз підходів до класифікації методів фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій.
17. Знання як компонент фізкультурної освіти.
18. Систематизація фізкультурних знань.
19. Чинники, що впливають на формування фізкультурних знань.
20. Аналіз зв'язку між рівнями засвоєння рухових дій та процесом їх навчання.
21. Особливості методики навчання руховим діям різної координаційної складності.
22. Підходи до вибору методики навчання руховим діям осіб різного віку.
23. Алгоритм програмування занять фізичними вправами.
24. Визначення раціональних засобів і методів в ФВ заняттях фізичними вправами.
Визначення раціонального рухового режиму.
25. Контроль у фізичному вихованні.
26. Корекція програм занять.

27. Педагогічні відносини та їх значення у процесі фізичного виховання учнів шкільного віку.
28. Особистісно-діяльнісний підхід до організації навчального процесу.
29. Зовнішня структура навчальної діяльності.
30. Значення фізичних вправ у процесі формування особистості.
31. Особливості виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
32. Особливості виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
33. Особливості виховання естетичних смаків у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
34. Характеристика рухових навичок.
35. Рухові дії як предмет навчання. Способи вдосконалення рухових дій.
36. Етапи навчання.
37. Особливості методики розвитку фізичних якостей.
38. Методики розвитку максимальної сили.
39. Методики розвитку швидкісної сили.
40. Методика розвитку вибухової сили.
41. Попередження травм під час силового тренування. Контроль за рівнем розвитку сили.
42. Загальна характеристика швидкості як фізичної якості людини.
43. Фактори, що зумовлюють прояви швидкості.
44. Основи методики розвитку швидкості. Контроль за рівнем розвитку швидкості.
45. Загальна характеристика витривалості як фізичної якості людини.
46. Фактори, що зумовлюють витривалість людини.
47. Основи методики розвитку витривалості. Контроль за рівнем розвитку витривалості.
48. Загальна характеристика гнучкості як фізичної якості людини.
49. Фактори, що зумовлюють прояви гнучкості.
50. Основи методики розвитку гнучкості.
51. Загальна характеристика спритності як фізичної якості людини.
52. Фактори, що зумовлюють прояви спритності.
53. Основи методики розвитку спритності.
54. Методичні помилки під час розвитку координаційних здібностей.
55. Контроль за розвитком спритності.
56. Організація діяльності учнів на уроці.
57. Дозування навантаження.
58. Щільність уроку як умова досягнення необхідного навантаження.
59. Оцінка діяльності учнів на уроці.
60. Педагогічна оцінка (аналіз) уроку фізичної культури як спосіб підвищення його ефективності.
61. Правове та нормативне забезпечення фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.
62. Педагогічні функції, уміння та техніка вчителя.
63. Просвітницька діяльність у системі фізичного виховання школярів.
64. Створення матеріальної бази та боротьба проти травматизму в школі.
65. Роль педагогічного колективу у розв'язанні завдань фізичного виховання учнів.
66. Виховання інтересу до занять.

67. Озброєння школярів знаннями, формування переконань.
68. Вироблення вмінь і навичок працювати самостійно.
69. Залучення учнів до самостійних занять.
70. Фізичне виховання учнів поза школою.

ІІ СЕМЕСТР – захист проекту (частини дисертаційного дослідження)

Захист проекту дисертаційного дослідження відбувається у вигляді доповіді аспіранта. Доповідь має супроводжуватись демонстрацією у вигляді презентації з роздатковим матеріалом або ж плакатів. Погодження про допуск до захисту має бути оформленний підписом наукового керівника. За три дні до захисту проекту аспірант повинен подати на кафедру частину роботи, зміст якої буде розкрито у доповіді.

Тривалість доповіді аспіранта – 8-10 хвилин. В процесі доповіді студент має використовувати розроблену презентацію, що містить ілюстративні матеріали для наочної демонстрації основних положень своєї роботи.

Доповідь завершується формулюванням висновків щодо проробленої роботи, де аспірант має чітко визначити основні власні напрацювання, зробити порівняння з відомими аналогами, та розповісти про перспективи подальшої роботі можливе практичне застосування результатів.

Після доповіді аспіранта відповідає на питання, що ставляться з метою визначення рівня його професійної підготовки та педагогічної ерудиції в цілому. Питання задаються в усній формі. На всі запитання аспірант має дати аргументовану відповідь.

Оцінюючи доповідь аспіранта, екзаменатор, насамперед, звертає увагу на те, наскільки вільно і впевнено володіє доповідач матеріалом своєї роботи, сучасною термінологією теорії та методики фізичної культури, інноваційними методиками у сфері фізичної культури та спорту, чи може він доповідати без допомоги тексту доповіді. Важливо, щоб доповідач міг пояснювати матеріали таблиць, графіків, рисунків, схем впевнено і невимушено.

ІІІ СЕМЕСТР- екзамен (екзаменаційні питання)

1. Організм як єдина біологічна система, здатна до саморозвитку і саморегуляції.
2. Анатомо-морфологічні особливості і фізіологічні функції організму.
3. Функціональні системи організму.
4. Зовнішнє середовище і його впливи на організм та життєдіяльність людини.
5. Взаємозв'язок фізичної і розумової діяльності.
6. Втома, відновлення. Біологічні ритми і працездатність.
7. Гіпокінезія, гіподинамія.
8. Засоби фізичної культури у самовдосконаленні організму. Фізіологічні показники тренованості.
9. Обмін речовин і енергії. Зміни у системі кровообігу і дихання при м'язовій діяльності.
10. Органи травлення і виділення, сенсорні системи, залози внутрішньої секреції і вплив на них фізичних навантажень.
11. Нервова система и формування рухових навичок.
12. Адаптація і стійкість організму до різних умов середовища
13. Здоров'я, його складові, критерії. Фактори здоров'я.
14. Складові здорового способу життя. Здоров'я в ієрархії потреб і життєдіяльності.
15. Соціально-психологічний портрет студентської молоді. Психофізіологічна характеристика праці студентів.
16. Динаміка працездатності студентів в навчальному році і фактори, що її визначають.
17. Основні причини вимірювання психофізичного стану студентів в період екзаменаційної сесії, критерій втоми.

18. Особливості використання засобів фізичної культури для оптимізації працездатності, профілактики перевтоми, підвищення ефективності навчальної діяльності.
19. Програмно-нормативне забезпечення ФВ студентів ВНЗ ІІ-ІУ рівнів акредитації.
20. Стан та актуальні проблеми реформування ФВ студентів ВНЗ ІІ-ІУ рівня акредитації.
21. Формування мотивів до занять фізичною культурою. Форми, зміст та організація заняття. Оптимальна рухова активність.
22. Визначення навантаження. Інтенсивність фізичних навантажень.
23. Гігієна занять. Профілактика травматизму.
24. Загальна фізична підготовка Спеціальна фізична підготовка (спортивна і ППФП).
25. Енерговитрати при фізичних навантаженнях різної інтенсивності.
26. Значення м'язової релаксації (розслаблення).
27. Корекція фізичного стану. Спеціальні форми заняття фізичними вправами.
28. Структура оздоровчого тренування. Загальна і моторна щільність заняття.
29. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Методи та форми активізації навчального процесу.
30. Організація проблемного навчання.
31. Дистанційна система освіти.
32. Діагностика стану організму. Лікарський контроль. Педагогічний контроль. Самоконтроль.
33. Корекція змісту заняття на основі проведеного самоконтролю.
34. Підходи до визначення рівня рухової активності людини. Модель оцінювання рухової активності школярів.
35. Моделювання і прогнозування у фізичному вихованні.
36. Програмування та корекція програм заняття в процесі фізичного виховання.
37. Історична довідка щодо використання фізичних вправ для підвищення продуктивності праці.
38. Особиста і соціально-економічна необхідність покращення фізичного здоров'я населення для підвищення продуктивності праці.
39. Ціль і завдання ППФП. Місце ППФП в системі фізичного виховання.
40. Основні та додаткові фактори ППФП. Засоби ППФП.
41. Організація і форми ППФП у вищих навчальних закладах. Контроль за ППФП.
42. Фактори, що визначають зміст ППФП студентів різних спеціальностей. Значення професіограм.
43. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності аеробного характеру.
44. Фітнес-програми, засновані на оздоровчих видах гімнастики.
45. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності силової спрямованості.
46. Фітнес-програми, засновані на поєднанні оздоровчих видів гімнастики і заняття силової спрямованості. Аквафітнес.
47. Виробнича фізична культура (ВФК), ціль, завдання. Методичні основи ВФК. Formи, методи, засоби ВФК. ВФК в робочий час. ВФК у вільний час.
48. Додаткові засоби підвищення працездатності. Профілактика професійних захворювань, травматизму.
49. Вплив індивідуальних особливостей, кліматичних умов на вибір засобів ВФК.
50. Роль керівника в організації колективних заняття фізичними вправами у трудовому колективі.
51. Загальна характеристика фізичного навантаження. Внутрішня та зовнішня сторони фізичного навантаження. Регулювання фізичного навантаження.
52. Відпочинок, як чинник оптимізації тренувальних впливів.
53. Види формування адаптаційних реакцій організму людини.
54. Основні властивості адаптації, що лежать в основі управління фізичним вихованням. Стадії формування адаптаційних реакцій організму людини.
55. Характеристика явищ переадаптації та деадаптації.
56. Дидактичні основи педагогічного процесу.

57. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів. Концепція підготовки кадрів.
58. Фізичне виховання дітей до 3 місяців та віком від 3 до 4 місяців.
59. Фізичне виховання дітей віком від 4 до 6 місяців та віком від 4 до 6 місяців.
60. Фізичне виховання дітей віком від 6 до 9 місяців та віком від 9 до 12 місяців.
61. Фізичне виховання дітей другого року життя.
62. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.
63. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей середньогошкільного віку.
64. Мета, цілі і завдання фізичного виховання дітей старшого шкільного віку.
65. Організації, діяльність яких спрямована на фізичне виховання дітей.
66. Формування знань у процесі фізичного виховання, виховання звички до занять фізичною культурою.
67. Соціальні і біологічні передумови ФВ дорослого населення. Цілі і стратегія управління процесом ФВ дорослих.
68. Мета і завдання ФВ дорослого населення. Основні напрями ФВ дорослого населення.
69. Формування мотивації фізичної активності та фізкультурних знань у дорослого населення.
70. Особливості методики фізичного виховання осіб I та II зрілого віку.
71. Особливості методики фізичного виховання осіб похилого та старшого віку. Педагогічний контроль у фізичному вихованні дорослого населення.
72. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Методи та форми активізації навчального процесу. Організація проблемного навчання.
73. Зумовленість і значення диференційованого фізичного виховання
74. Підходи до диференційованого фізичного виховання та критерії диференціації
75. Особливості фізичного виховання дітей різної статі з урахуванням монофункціональних відмінностей
76. Психофізичні відмінності школярів різних вікових груп і особливості фізичного виховання у різні вікові періоди. Вікова динаміка розвитку рухових якостей
77. Планування величин фізичного навантаження школярів різного віку і статі
78. Оцінювання рівня фізичної підготовленості школярів з урахуванням рівня фізичного розвитку
79. Відмінності фізичного виховання дітей різного біологічного віку. Динаміка розвитку фізичних якостей у школярів з різним рівнем біологічного віку
80. Особливості диференційованого фізичного виховання школярів залежно від соматичного типу конституції
81. Диференційоване фізичне виховання з урахуванням рівня фізичної підготовленості
82. Формування медичних груп. Особливості формування завдань, принципи ФВ школярів різних медичних груп
83. Порівняльна характеристика показників фізичного і психофізичного розвитку, рухової активності, ставлення до фізичного виховання представників різних медичних груп
84. Фізичне виховання школярів різних медичних груп під час інтегративних уроків фізичної культури
85. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях
86. Гендерна диференціація у фізичному вихованні дітей. Проблема гендеру у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді.
87. Поведінкові фактори здоров'я дітей і підлітків: гендерні відмінності.
88. Ставлення школярів до фізичного виховання з урахуванням гендерних особливостей
89. Диференційоване фізичне виховання з урахуванням психологічних особливостей
90. Критерії поділу на групи з урахуванням психологічних особливостей. Характеристика груп. Особливості ФВ з урахуванням темпераменту.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота														Сума	
3М 1			3М 2			3М 3					3М 4				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60
+ 15 балів модульний контроль + 25 балів залік														100	

T1, T2 ... T9 – теми 3М (змістових модулів).

Приклад розподілу балів за виконання проекту дисертаційного дослідження

Модуль 4 (3М 1, теми 16-24)	Модуль 5 (3М 1, теми 25-30)	Обґрунтування, зміст, захист роботи	Сума
20 + 5 модульний контроль	20 + 5 модульний контроль	50	100

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота														Сума	
3М 1						3М 2				3М 3					
T 31	T 32	T 33	T 34	T 35	T 36	T 37	T 38	T 39	T 40	T 41	T 42	T 43	T 44	T 45	
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	50
5 балів модульний контроль + 50 балів екзамен															

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій;
2. Навчальні посібники;
3. Робоча навчальна програма;
4. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень аспірантів;
5. Засоби підсумкового контролю (комп’ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
6. Завдання для контролю знань;
7. Тематика рефератів.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Закон України «Про вищу освіту». <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту». Проект. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57141.
3. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
4. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
5. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
6. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
8. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
9. Напрацювання проекту TUNING (Education) <http://www.unideusto.org/tuningeu/publications/269-reference-points-for-the-design-and-delivery-of-degree-programmes-in-education.html>
10. Наказ МОН України від 01.06.2016 за №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» - http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip
11. Наказ МОН України від 31.05.2016 за №506 Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів. - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16>
12. Порядок внесення інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту державного зразка. Постанова Кабінету міністрів України від 5 травня 2016 р. № 325: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249014993> /
13. Боднар І. Р. Теорія, методика та організація фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І. Р. Боднар. – Л. ЛДУФК, 2013. – 170 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3751>
14. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп : моногр. / Іванна Боднар. - Л. : ЛДУФК, 2014. – 300 с. - ISBN:978-966-2328-74-5<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3763>
15. Боднар І. Диференційоване фізичне виховання : навч. посіб. / Іванна Боднар. - Львів : ЛДУФК, 2017. - 197 с.<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/15661>
16. Завидівська Н. Н. Фундаменталізація фізкультурно-оздоровчої освіти: аспект здоров'язбережувального навчання студентів : монографія / Наталія Назарівна Завидівська. – Київ : УБС НБУ, 2012. – 402 с.
17. Завидівська Н. Н. Основи фізичного виховання у системі здоров'язбереження студентської молоді : [навч. посіб. з фіз. виховання для студ. ВНЗ] / Н. Н. Завидівська, О. В. Ханікянц. – Львів : Укр. технології, 2010. – 216 с.
18. Теория и методика физического воспитания : учебник для студ. вузов физ. воспитания и спорта: В 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич. - Киев : Олимпийская литература, 2003 .Т. 1 : Общие основы теории и методики физического воспитания. - К. : [б.и.], 2003. - 424 с.
19. Теория и методика физического воспитания : учебник для студ. вузов физ. воспитания и спорта: В 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич. - Киев : Олимпийская литература, 2003 .Т. 2 : Методика физического воспитания различных групп населения. - К. : [б.и.], 2003. - 392 с.
20. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : навч. посіб. : в 2 ч. Ч. 2 / Б.М. Шиян, І.О. Омельяненко. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 304 с.

21. Фізичне виховання і здоров'я: навч. посібник / авт. кол. : О. Д. Дубогай, Н. Н. Завидівська, О. В. Ханікянц та ін.. ; за заг. ред.. О. Д. Дубогай. – К. : УБС НБУ, 2012. – 271 с.

Допоміжна:

1. Актуальні питання вдосконалення системи фізичного виховання і спортивної роботи у вищій школі. Збірник наукових праць за матеріалами І науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Ужгород, 19-20 квітня 2018 року). – Ужгород: в-во Бест-Принт, 2018. – 123 с.
2. Актуальні проблеми фізичного виховання та спорту в сучасних умовах: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Вид-во «Нова Ідеологія», Дніпро, 2017. – 206 с.
3. Виноградов, П. А. Новый этап в развитии физкультурно-оздоровительной и спортивной работы среди учащейся молодежи / П. А. Виноградов, В. П. Моченый. – М., 2002. – 125 с.
4. Гордійчук С. Застосування нових технологій у фізичному вихованні студентів // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. з галузі фіз. культури і спорту. – Л. : ЛДІФК, 2001. – Вип. 5. – Т. 1. – С. 45–47.
5. Гриньків М. Я. Анatomічні особливості дітей і підлітків : лекція з дисципліни "Спортивна морфологія" / Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів, 2020. – 7 с.
6. Гриньків М. Я. Анatomічні особливості осіб літнього віку : лекція з дисципліни "Спортивна морфологія" / Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів, 2020. – 5 с.
7. Гутник А. В. Нетрадиційні види спорту і фізичних вправ у фізичному самовдосконаленні студентів / А. В. Гутник, Н. Є. Ангелова // Сучасні проблеми фізичного виховання та спорту школярів і студентів України : матеріали IV Всеукр. наук. студ. конф. – С. 15-19.
8. Данилевич М. Подготовка будущих фитнес-тренеров в учреждениях высшего образования Украины / Мирослава Данилевич, Ирина Свистельник, Ирина Грибовская // Problemele acmeologice în domeniul culturii fizice: materialele conf. științifice internaționale. – Chișinău : USEFS, 2019. – Ed. 5. – Р. 56–59.
9. Завидівська Н. Н Аксіологічні аспекти формування культури здоров'я студентської молоді у процесі фізичного виховання // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фіз. культури та спорту – Л., 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 47-53.
10. Завидівська Н. Н Фізична культура, дозвілля, якість життя – взаємозв'язок та співвідношення понять // Теоретико-методичні основи організації фізичного виховання молоді : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / за заг. ред. Р. Р. Сіренко. – Л. : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – С. 236-237.
11. Завидівська Н. Н Формування навичок здорового способу життя у студентів вищих навчальних закладів : навч. посіб. з фіз. виховання для студ. вищих навч. закладів. – Л. : Львів. держ. ун-т фіз. культури, 2009. – 120 с.
12. Завидівська Н. Н. Формування психофізичного здоров'я студентів вищих навчальних закладів / Завидівська Н. Н. // Навчально-методичний посібник. - Львів: ЛБІ НБУ, 2005. – 135 с.
13. Коритко З. Медико-біологічні основи рухової активності : навч. посіб. / Зоряна Коритко. – Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. – 223 с.
14. Куцериб Т. Анatomія людини з основами морфології : навч. посіб. для самостійної роботи / Куцериб Т., Гриньків М., Музика Ф. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 86 с.
15. Оцінювання фізичної підготовленості та здоров'я різних груп населення : монографія / [Боднар І. Р., Виноградський Б. А., Павлова Ю. О., Ріпак М. О., Дух Т. І., Стефанишин М. В.]. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 132 с.
<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19444>
16. Приступа Є. Методика кількісних вимірювань параметрів рухової активності людини / Євген Приступа // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2000. – С. 537.

17. Приступа Є. Методологічні аспекти формування критеріїв оцінки фізичної підготовленості людини / Євген Приступа // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2004. – Вип. 8, т. 2. – С. 283–287.
18. Томенко О. А. Зміст та особливості фізкультурної освіти учнівської молоді різних вікових груп / О. А. Томенко, А. Ю. Старченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 2. – С. 86–91.
19. Томенко О. А. Неспеціальна фізкультурна освіта учнівської молоді: теорія і методологія: [монографія] / О. А. Томенко. – Суми : Вид-во «МакДен», 2012. – 276 с.
20. Фізична рекреація : [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / За заг. редакцією Є. Н. Приступи. – Дрогобич : «Колос», 2010. – 447 с.
21. Шевців У. Зміни показників гнучкості у дітей молодшого шкільного віку під впливом занять стретчингом / Уляна Шевців, Яна Заєць, Ірина Свістельник // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. (23–24 квітня 2020 р., м. Львів). – Львів, 2020. – С. 60–63.
22. Шкребтій Ю. М. Перспективи удосконалення діючої в Україні системи фізичної культури і спорту / Ю. М. Шкребтій // Теорія і методика фізичного виховання. – № 2. – 2004. – С. 54–61.
23. Zavydivska N., Zavydivska O. Features of implementation of socially-oriented elements in the system of health preserving studying of future economists. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2015. 1(18), pp. 321–327. DOI: <http://dx.doi.org/10.18371/fcaptp.v1i18.46570>.
24. Zavydivska N., Rymar O., MalanchukH.Innovative mechanisms of improvement of student's physical education system on the basis of interdisciplinary connections. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*. 2015. 15(4), Art 116, pp. 758–764. DOI: <http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2015.04116>.
25. ZavydivskaO.,ZavydivskaN., Khanikants O. Self-management as a condition for creating a health culture among students. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*. 2016. 16 Supplement Issue (1), Art 93, pp. 592–597. DOI: <http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2016.s1093>.
26. Zavydivska N., Hribovska I., Ivanochko V., Svystelnyk I., Ripak M. Efficiency of using the teaching technology while developing healthy lifestyle skills in arts students.*Journal of Physical Education and Sport (JPES)*.2016. 16 Supplement Issue (1), Art 94, pp. 598–603. DOI:<http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2016.s1093>.
27. Zavydivska O., Zavydivska N., Khanikants O., Rymar O. The paradigm of health maintenance at Higher Education Institutions as an Important Component of Human Development in Terms of Modernity. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*. 2017. Vol. 17 Supplement Issue 1, Art 9, pp. 60–65. DOI:<http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2017.s1009>.
28. ZavydivskaO., ZavydivskaN., KovalchukV.,KhanikantsO. Features of professional training of hr-managers: the ability to create a health-oriented environment in the organization. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*.2018. 18 Supplement issue (2), Art 160, pp. 1072–1078. DOI:<http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2018.s2160>.
29. Zavydivska N., Zavydivska O., Khanikants O. Organizational and pedagogical aspects in the system of professional training of future managers: innovative forms, methods and tools of health-preserving study. *Education Excellence and InnovationManagement: A 2025 Visionto Sustain Economic Development during Global Challenges*: Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference, 1–2 April 2020, Seville (Spain) : IBIMA, 2020. P. 10577–10585.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення. Збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Харків: ХДАФК, 2018. 283 с. – Режим доступу: <http://hdafk.kharkov.ua/ua/naukova-robot/a/naukovo-teoretichnividannya/aktualni-problemi-fizichnogo-vikhovannya-riznikh-verstv-naseleannya>

2. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
3. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>